

Högre kvalitet på offentlig mat – hur gör vi?

Ny stor kartläggning från Landsbygdsnätverket

En vanlig vardag äter ungefär var tredje svensk mat som köpts in för skattepengar – exempelvis på sjukhus, förskolor, skolor och äldreboenden. Årligen köps det in livsmedel till de offentliga köken för cirka åtta miljarder kronor. Hanteringen av den offentliga maten är en omfattande och viktig verksamhet som påverkar matmarknaden i stort.

- ? Håller den mat som köps in för skattepengar hög kvalitet?
- ? Bidrar de offentliga måltidsverksamheterna till att främja en långsiktigt hållbar utveckling av livsmedelssektorn?
- ? Vad ställs det för kvalitetskrav i samband med upphandling av livsmedel?
- ? Vilken vilja och ambition finns att köpa livsmedel av hög kvalitet?
- ? Hur tydliga och specifika krav ställer kommuner och landsting i upphandlingarna – till exempel krav på att det kött de köper in kommer från djur som har fötts upp i enlighet med våra svenska djurskyddskrav?

Dessa frågor och många fler får du svar på genom att läsa vår nya kartläggning. I rapporten kan du också ta del av andras erfarenheter: vilka faktorer har gjort att de lyckats, eller kanske misslyckats, med att främja livsmedelskvaliteten?

Landsbygdsnätverkets rapport bygger på en webbundersökning bland landets kostchefer och andra som är involverade i upphandlingen av offentlig mat. De fick svara på frågor om vad de gör och har gjort för att höja kvaliteten på de upphandlade livsmedlen. Till grund för rapporten ligger också djupintervjuer med femton kommuner, landsting/regioner och organisationer som arbetat aktivt med kvalitetsfrågorna.

Rapporten hittar du på: www.landsbygdsnatverket.se/livsmedelskvalitet

Tio steg för högre kvalitet på offentlig mat

För att kunna höja kvaliteten på den mat som köps in, lagas och serveras i offentliga kök finns det mycket att fokusera på. De tio viktigaste faktorerna som framkommit i vår kartläggning är:

Kostpolicy

Kommuner och landsting bör ha en kostpolicy eller motsvarande som beslutats på högsta politiska nivå. Det är också bra om det finns en konkret handlingsplan som visar hur policyn ska användas. För att uppnå önskvärd effekt krävs att kostpolicyn är känd och därför kommuniceras ut till berörda tjänstemän och användare.

Genomarbetade kravspecifikationer vid upphandlingar

Tänk noga igenom, formulera och arbeta aktivt med de kravspecifikationer som berör livsmedlen och deras hantering.

Ställ krav motsvarande svensk djurskydds- och miljölagstiftning

Efterfråga livsmedel som uppfyller de krav som ställs i svensk djurskydds- och miljölagstiftning.

Samsyn

Det är viktigt med en samsyn hos alla inblandade parter – alla måste arbeta mot samma mål. Det är också viktigt att alla är medvetna om förutsättningarna, till exempel vilka lagar och regler som gäller samt vilka konsekvenser olika beslut får.

Intresse och engagemang

Alla som på något sätt är inblandade i måltidsverksamheten – kostchefer, upphandlare, kokkar, serveringspersonal med flera – måste ha ett intresse och ett engagemang av att främja kvaliteten på den offentliga maten. Det krävs kunskap, ambition och vilja. Engagerade eldsjälar som tänker kreativt och utanför boxen. För att lyckas fullt ut så måste tid och resurser avsättas.

Möten och erfarenhetsutbyte

Att skapa möten för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjning och affärsutveckling är mycket viktigt. Mötena bör ske i berörda parter naturliga miljöer. Främja samverkan mellan olika parter och aktörer.

Synliggör matens ursprung

Laga mat från grunden nära matgästen. Synliggör på olika sätt var maten kommer ifrån för att öka kunskapen och höja medvetenheten hos matgästerna.

Information och utbildning

Informera alla om allt. Hela tiden. Skapa en förståelse för varför och hur saker och ting görs. Utbilda, inspirera och motivera medarbetarna, så att alla blir delaktiga i kvalitetsarbetet.

Kontinuerligt och långsiktigt kvalitetsarbete

Bedriv ett kontinuerligt kvalitetsarbete – inte bara under upphandlingarna utan även däremellan. Arbeta långsiktigt för att nå resultat och behålla intresset över tid.

Tillvarata de goda exemplen

Lyft de goda exemplen. I denna rapport kan du ta del av många inspirerande projekt och arbetssätt där man verkligen lyckats förändra och förbättra kvaliteten på den offentliga maten.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Läs rapporten på
[www.landsbygdsnätverket.se/
livsmedelskvalitet](http://www.landsbygdsnätverket.se/livsmedelskvalitet)

